

Klasa: 004-01/11-03/02

Urbroj: 5030106-11-3

Zagreb, 3. ožujka 2011.

PREDSJEDNIKU HRVATSKOGA SABORA

Predmet: Izvješće o sudjelovanju pripadnika Oružanih snaga Republike Hrvatske u mirovnoj operaciji u Afganistanu (ISAF) u razdoblju od 1. listopada 2009. do 31. kolovoza 2010. godine

Vlada Republike Hrvatske, na temelju točke III. Odluke o sudjelovanju pripadnika Oružanih snaga Republike Hrvatske u mirovnoj misiji u Afganistanu (ISAF) (Narodne novine, broj 141/2010), dostavlja Izvješće o sudjelovanju pripadnika Oružanih snaga Republike Hrvatske u mirovnoj operaciji u Afganistanu (ISAF) u razdoblju od 1. listopada 2009. do 31. kolovoza 2010. godine.

Za svoje predstavnike, koji će u njezino ime sudjelovati u radu Hrvatskoga sabora i njegovih radnih tijela, Vlada je odredila dr. sc. Davora Božinovića, ministra obrane i Pjera Šimunovića, državnog tajnika u Ministarstvu obrane.

PREDSJEDNICA

Jadranka Kosor, dipl. iur.

**IZVJEŠĆE O SUDJELOVANJU PRIPADNIKA ORUŽANIH SNAGA
REPUBLIKE HRVATSKE U MIROVNOJ OPERACIJI U AFGANISTANU (ISAF)
U RAZDOBLJU OD 1. LISTOPADA 2009. DO 31. KOLOVOZA 2010. GODINE**

SADRŽAJ

1. SAŽETAK	3
2. SIGURNOSNA SITUACIJA	4
3. STRUKTURA HRVATSKOG KONTINGENTA	4
3.1. ZAPOVJEDNIK NACIONALNOG KONTINGENTA S OSOBNOM SKUPINOM (NCC)	5
3.2. NACIONALNI TIM ZA OBAVJEŠTAJNU POTPORU (NIC/NEST)	5
3.3. NACIONALNI TIM ZA LOGISTIČKU POTPORU (NSE)	6
3.4. NAMJENSKI ORGANIZIRANE SNAGE VOJNE POLICIJE (TF MP)	7
3.5. NAMJENSKI ORGANIZIRANE SNAGE PJEŠAŠTVA ZA ZAŠTITU SNAGA (TF INF)	7
3.6. POKRETNI PROMATRAČKI TIM ZA VEZU (MLOT)	8
3.7. OPERATIVNI MENTORSKI TIM ZA VEZU (OMLT)	8
3.8. STOŽERNO OSOBLJE	9
4. OPREMANJE, LOGISTIČKO OSIGURANJE, KOMUNIKACIJSKO- INFORMACIJSKI SUSTAVI	10
5. ZDRAVSTVENO STANJE PRIPADNIKA HRVATSKOG KONTINGENTA	12
6. VOJNA STEGA PRIPADNIKA HRVATSKOG KONTINGENTA	12
7. POSJETI PRIPADNICIMA HRVATSKOG KONTINGENTA.....	13
8. OCJENA USPJEŠNOSTI DJELOVANJA	13
9. FINANCIRANJE	13
10. ZAKLJUČAK	14

1. SAŽETAK

Temeljem odluka Hrvatskog sabora o sudjelovanju pripadnika Oružanih snaga Republike Hrvatske (u daljnjem tekstu: Oružane snage) u mirovnoj operaciji u Afganistanu (ISAF),¹ u području mirovne operacije u izvještajnom razdoblju, bio je raspoređen četrnaesti (od 28. kolovoza 2009. do 15. ožujka 2010. godine sveukupno 294 pripadnika) i petnaesti (od 8. ožujka 2010. do 12. rujna 2010. godine sveukupno 295 pripadnika) hrvatski kontingent (HRVCON).

Dio pripadnika hrvatskog kontingenta u sastavu multinacionalnih struktura u mirovnoj operaciji u Afganistanu, u Provincijskom rekonstrukcijskom timu (PRT) Chaghchran i MN CS OMLT-u², djelovao je u mandatima obaju kontingenata budući da se njihove rotacije usklađuju s planovima rotacija partnerskih zemalja, Republike Litve i Sjedinjenih Američkih Država.

Osim rotacije glavnine kontingenta, tijekom izvještajnog razdoblja obavljene su redovite smjene stožernih časnika u stožeru mirovne operacije ISAF, te zapovjedništvima Regionalnog zapovjedništva (RZ) Sjever i Kabul. Tijekom rotacije 15. HRVCON-a završeno je sudjelovanje Oružanih snaga u sastavu litvanskog (LTU) kontingenta u PRT-u Chaghcharan, RZ Zapad, te je u sklopu toga provedeno izvlačenje cjelokupnog ljudstva i pokretne imovine.

Izvještajno razdoblje obilježava opće povećanje razine nesigurnosti i nestabilnosti u cijelom Afganistanu, s čime su suočeni pripadnici svih sastavnica hrvatskog kontingenta, iako ne u istoj mjeri. Povećanje broja incidentnih situacija te izravnih sigurnosnih ugroza za sudionike mirovne operacije ISAF za hrvatski kontingent nije imalo za posljedicu povređivanje ljudi ili značajne materijalne štete.

Tijekom izvještajnog razdoblja došlo je do poboljšanja objektivnih čimbenika koji utječu na rad pripadnika Oružanih snaga. Najznačajniji su pomaci vezani uz komunikacijsko-informacijski sustav i uređaje, te poboljšanje u naoružanju, opremi i smještaju. U srpnju 2010. godine u kampu Mike Spann (RZ Sjever) započeta je izgradnja smještajnih objekata za pripadnike Oružanih snaga.

Jedan od bitnih uspjeha, još tijekom 14. HRVCON-a, je suradnja s NTM-A³ kao i ostalim ustrojstvenim jedinicama NATO/ISAF u provedbi zadaća OMLT⁴ i POMLT⁵ timova u području RZ Sjever, a koji su nakon niza provedenih sastanaka i koordinacija na svim razinama u Republici Hrvatskoj, SHAPE⁶-u i području mirovne operacije, uključujući dogovor s njemačkim strateškim partnerom, osigurali ostanak svih OMLT timova u kampu Shaheen u Mazar-e-Sharif. Treba naglasiti izvrsnu suradnju na području mentoriranja postrojbi ANA-e⁷, ustrojavanja novih postrojbi ANA-e, u 209. korpusu ANA-e (3. brigada), te dogovora oko lokacija hrvatskih mentorskih timova i s dužnosnicima ANA-e i ISAF-a. Također je ostvarena suradnja

---

¹ NN br.152/09 i NN br. 56/10

² MN CS OMLT – Multinational Combat Support Operational Mentoring Liaison Team

³ NTM-A - NATO Training Mission - Afghanistan

⁴ OMLT - Operational Mentoring Liaison Team

⁵ POMLT – Police Operational Mentoring Liaison Team

⁶ SHAPE - Supreme Headquarters Allied Powers Europe (Vrhovno zapovjedništvo Savezničkih snaga)

⁷ ANA - Afghan National Army

na području angažiranja hrvatskih pripadnika na mentorskim poslovima u novim školama ANA-e (Zrakoplovna škola, Inženjerijska škola, Logistička škola, itd.).

Budući da Republika Hrvatska svoje aktivnosti usmjerava na obuku i razvoj sposobnosti afganistanskih snaga sigurnosti, kao jednog od prioriteta misije i ključnih pretpostavki za tranziciju, Republika Hrvatska restrukturirala je svoje snage s težištem na doprinos obuci afganistanskih snaga sigurnosti.

Pripadnici hrvatskog kontingenta u izvještajnom su razdoblju djelovali profesionalno, obavljajući zadaće uspješno i disciplinirano, u svim situacijama i okružjima, posjedujući potrebnu spremnost i sposobnosti koje traže pravila djelovanja mirovne operacije ISAF. Svojim radom i ponašanjem pridonijeli su ugledu Oružanih snaga i Republike Hrvatske, kako u izvršenju svojih zadaća, tako i u suradnji s pripadnicima oružanih snaga drugih država sudionica ISAF-a.

2. SIGURNOSNA SITUACIJA

Početak 2010. godine dolazi do pogoršavanja sigurnosne situacije na cijelom području Afganistana. Intenziviranje djelovanja pobunjeničkih snaga diljem Afganistana rezultiralo je povećanjem broja incidenata kojima su izložene snage ISAF-a. Sigurnosna situacija pogoršala se nakon objave da predsjednički kandidat dr. Abdullah Abdullah odustaje od izborne kandidature zbog čega nije održan drugi izborni krug.

U svim situacijama sigurnosnih ugroza, bez obzira na njihov intenzitet i frekvenciju, odnosno radi li se o izravnim ugrozama ili sporadičnim napadima, izvedenim improviziranim eksplozivnim napravama, raketama ili putem bombaša samoubojica u relativno mirnijim područjima, pripadnici hrvatskog kontingenta strogo su poštovali procedure, zadržavajući visoku razinu sigurnosti i zaštićenosti.

U tim situacijama pripadnici Oružanih snaga pokazali su veliku profesionalnost te strogo poštivanje sigurnosnih i zapovijedenih procedura.

Tijekom djelovanja 15. HRVCON-a, u Kabulu se održavala konferencija „Peace Jirga“, te Kabulska konferencija na kojoj su bili visoki predstavnici svih svjetskih zemalja koje sudjeluju u provedbi mirovne operacije ISAF, kao i predizborna kampanja za parlament. Svi navedeni događaji ocijenjeni su kao visokorizični, ali osim sporadičnih napada, unatoč najavama, protekli su relativno mirno.

Tijekom izvještajnog razdoblja na pripadnike hrvatskog kontingenta nije bilo izravnih napada.

3. STRUKTURA HRVATSKOG KONTINGENTA

Pripadnici Oružanih snaga u sastavu 14. i 15. hrvatskog kontingenta djelovali su u području tri regionalna zapovjedništva: RZ Kabul, RZ Sjever i RZ Zapad. Pripadnici Oružanih snaga bili su raspoređeni na četiri stalne lokacije: Kabul (RZ Kabul), Mazar-e-Sharif (RZ Sjever), Pol-e-Khomri (RZ Sjever) i Chaghcharan (RZ Zapad). U Mazar-e-Sharifu pripadnici su smješteni u dva kampa Marmal (njemački kamp) i Mike Spann (američki kamp, cca 40 km od Kampa Marmal, Mazar-e-Sharif).

Zbog potreba izvršenja zadaća (npr. OMLT) – mentoriranja pripadnika ANA-e, na terenu u provedbi operacija pojedine sastavnice su privremeno smještane u drugim kampovima (Forward Operating Base – FOB), ovisno o području provedbe mirovne operacije (RZ Sjever). Najveći broj pripadnika hrvatskog kontingenta nalazi se u Regionalnom zapovjedništvu Sjever.

Sastavnice hrvatskog kontingenta su: zapovjednik nacionalnog kontingenta s osobnom skupinom (NCC⁸), nacionalni tim za obavještajnu potporu (NIC/NIST⁹) i nacionalni tim za logističku potporu (NSE¹⁰). Navedene sastavnice su nacionalne i nalaze se u nacionalnom sustavu zapovijedanja i nadzora. Osim nacionalnih sastavnica u sustavu zapovijedanja i nadzora ISAF su namjenski organizirane snage Vojne policije (TF MP¹¹), namjenski organizirane snage pješništva za zaštitu snaga (TF INF¹²), pokretni promatrački tim za vezu (MLOT¹³), operativni mentorski timovi za vezu (OMLT – pješački, garnizonski i borbene potpore) i stožerno osoblje.

3.1. Zapovjednik nacionalnog kontingenta s osobnom skupinom (NCC)

Za svaki hrvatski kontingent dokumentom o prijenosu ovlasti prenose se ovlasti operativnog nadzora nad snagama Oružanih snaga u sustavu zapovijedanja i nadzora ISAF-a.

U nadležnosti zapovjednika hrvatskog kontingenta je organizacija nacionalnog sustava zapovijedanja i nadzora u hrvatskom kontingentu. Nad sastavnicama HRVCON-a koje se nalaze u sustavu zapovijedanja i nadzora ISAF-a zapovjednik HRVCON-a ima administrativni nadzor.

Osobna skupina zapovjednika nacionalnog kontingenta broji pet pripadnika (časnik za operativne poslove, časnik i dočasnik za KIS, prvi dočasnik i vojni kapelan), koji koordiniraju i nadziru rad pripadnika Oružanih snaga u mirovnoj operaciji ISAF, usredotočujući se na organizaciju života i rada pripadnika hrvatskog kontingenta u skladu sa standardima. U izvještajnom razdoblju nastavljeno je nadograđivanje nacionalnog sustava zapovijedanja i vođenja kontingenta u ISAF-u, kao i izvješćivanje iz područja mirovne operacije.

3.2. Nacionalni tim za obavještajnu potporu (NIC/NIST)

Nacionalni tim za obavještajnu potporu djeluje u dva zapovjedništva (Kabul i Sjever), pružajući obavještajnu i sigurnosnu potporu nacionalnom kontingentu i ostvarujući suradnju s drugim nacionalnim obavještajnim skupinama i stožerom ISAF-a. Njihovo djelovanje značajno pridonosi uspješnosti i sigurnosti djelovanja i rada hrvatskog kontingenta i pojedinih njegovih sastavnica. Ovo se posebno odnosi na obavještajne podatke koji su potrebni pripadnicima sastavnica hrvatskog kontingenta koji su izloženi većem riziku jer obavljaju rad na terenu.

---

⁸ NCC – National Contingent Commander

⁹ NIC/NIST – National Intelligence Cell / National Intelligence Support Team

¹⁰ NSE – National Support Element

¹¹ TF MP – Task Force Military Police

¹² TF INF – Task Force Infantry

¹³ MLOT - Mobile Liaison Observation Team

Potrebno je istaknuti visoku razinu koordinacije između stožernog osoblja raspoređenog na dužnosti u RZ Sjever, sastavnica HRVCON-a u RZ Sjever i NIST-a, čime je omogućena pravovremena obavještajna priprema za zadaće (geotopografski materijal i aerofoto snimke), brži prijenos informacija o stanju na terenu te brže reagiranje i prilagođivanje izmjenama situacije na terenu, pravovremeno dostavljanje relevantnih informacija zapovjedniku HRVCON-a o predstojećim zadaćama ISAF-a u kojima će biti uključeni pripadnici kontingenta.

3.3. Nacionalni tim za logističku potporu (NSE)

Nacionalni tim za logističku potporu (NSE) raspoređen je u tri regionalna zapovjedništva: u RZ Kabul, u RZ Sjever i u RZ Zapad. NSE u skladu sa standardima i propisima pruža logističku potporu cjelokupnom hrvatskom kontingentu te posreduje kada je potrebno koristiti usluge drugih država prema potpisanim memorandumima o suglasnosti i tehničkim dogovorima sa Saveznom Republikom Njemačkom, Kraljevinom Švedskom, Kraljevinom Norveškom, Sjedinjenim Američkim Državama, Republikom Litvom, Republikom Mađarskom i Francuskom Republikom.

Potpora NSE-a obuhvaćala je održavanje motornih vozila i ostalih materijalno-tehničkih sredstava u vlastitim tehničkim radionicama, opskrbu sredstvima, transport ljudstva i sredstava u području mirovne operacije te materijalno-financijsko poslovanje unutar područja operacije.

Pripadnici NSE-a nastoje što je više moguće ostvariti potrebnu kvalitetu smještaja, prehrane, rada i života pripadnika cijeloga kontingenta, bez obzira na mjesto razmještaja.

Pripadnicima NSE-a poteškoću predstavljaju klimatski uvjeti (velike oscilacije temperature, prašina, pijesak i sl.) jer negativno utječu na materijalno-tehnička sredstva i drugu opremu. Pri tome se najosjetljivijima pokazuju elektronske komponente. Javlja se kvarovi koji se katkad na izdvojenoj lokaciji ili čak u području mirovne operacije teško rješavaju. Dodatnu pomoć NSE-u u održavanju motornih vozila i materijalno-tehničkih sredstava, kao i obavljanje nužnih aktivnosti za koje NSE nije ustrojen, pružali su mobilni timovi za održavanje Zapovjedništva za potporu koji su se upućivali u područje mirovne operacije za vrijeme smjene glavnine kontingenta.

Pokazalo se da je za djelovanje kontingenta važno funkcioniranje raspoloživih motornih vozila. Klimatsko-terenski uvjeti i kontinuirana uporaba zahtijevaju iznimna opterećenja i naprezanja motornih vozila, pa su kvarovi učestaliji, zbog čega se vozila brže troše. NSE je uz povećan napor osoblja u potpunosti uspio održati zahtijevanu razinu operativne raspoloživosti motornih vozila uz postojeće teškoće zbog raspoloživih kapaciteta u radionicama u RZ Sjever i RZ Zapad, otežane dijagnostike kvara ili poteškoća u nabavi pričuvnih dijelova u području mirovne operacije. Vrste i tipovi vozila razlikuju se i po tome jesu li civilne ili vojne izvedbe, što nije zanemarivo kod optimiziranja sustava održavanja i korištenja vozila na razini kontingenta.

Zbog različitosti službi, uvjeta smještaja i objektivnih okolnosti, svim pripadnicima Oružanih snaga nije bilo moguće osigurati jednaku duhovnu skrb, ali je vojni kapelan u koordinaciji sa zapovjednikom nacionalnog kontingenta nastojao biti stalno na usluzi svim pripadnicima hrvatskog kontingenta u području mirovne operacije. Vojni kapelan je iz Kabula putovao i obilazio druge pripadnike sastavnica u području RZ Sjever i RZ Zapad.

3.4. Namjenski organizirane snage Vojne policije (TF MP)

Zadace pripadnika su klasični vojnopolicijski poslovi: ophodnja, nadzor, uviđaji te praćenje i osiguranje VIP¹⁴ osoba koje su u posjeti u mirovnoj operaciji ISAF. Poslovi uključuju očevidne prometnih nezgoda, očevidne napada na pripadnike ISAF-a, te pronađenih neidentificiranih eksplozivnih naprava. Osim ovog oblika djelovanja, pripadnici Oružanih snaga prenosili su svoja znanja pripadnicima vojne policije ANA-e, u obliku obuke i pokazne vježbe. Osim u Kabulu, vojni policajci su raspoređeni u RZ Sjever, u Mazar-e-Sharifu i u mađarski PRT Pol-e-Khomri.

3.5. Namjenski organizirane snage pješastva za zaštitu snaga (TF INF)

Pješačka satnija (TF INF) nalazi se u sastavu njemačkih zaštitnih snaga (Force Protection Group DEUCON – FP Group) sa zadaćom osiguranja snaga, odnosno osiguranja kampa/baze Marmal. Postrojba svoje zadace provodi u zoni odgovornosti nazvanom BLUE BOX, koja se nalazi u radijusu od 12 km oko baze Marmal, istočno od grada Mazar-e Sharif, pokrajina Balkh, RZ Sjever.

Tijekom izvještajnog razdoblja satnija je osiguravala kamp Marmal sa zadacama na glavnom ulazu (Main Gate) i tornjevima oko kampa, kontrolirala promet vozila i osoba pri ulasku i izlasku iz kampa te osiguravala vanjski prsten oko kampa. Provođene su svakodnevne patrole u području „BLUE BOX“ (4-8 patrole dnevno), patrole nazočnosti, privremene motrilačke postaje, pratnje VIP osoba, pratnje timova EOD i IEDD. Satnija je osiguravala polijetanja i slijetanja zrakoplova tzv. *Flight security*, osiguravala područja kojim prolaze zrakoplovi tijekom slijetanja i polijetanja, osiguravala poletno-sletne staze i osiguranje ulaska zrakoplova unutar kampa Marmal. Uz navedene zadace satnija je bila angažirana u sastavu snaga za brzo djelovanje u 10-minutnoj spremnosti za djelovanje u području „BLUE BOX“.

Prvi dočasnik satnije bio je angažiran u održavanju veze sa seoskim poglavarima, pružanja pomoći u selima u BLUE BOX u provedbi operacija CIMIC¹⁵ i PSYOPS¹⁶, praćenju projekata iniciranih od RZ Sjever, podjeli humanitarne pomoći i slične zadace.

---

¹⁴ VIP – Very Important Person

¹⁵ CIMIC - Civil-Military Co-operation

¹⁶ PSYOPS - Psychological operations

3.6. Pokretni promatrački tim za vezu (MLOT)

Pokretni promatrački timovi za vezu (MLOT C i D) operativno su djelovali u okviru litvanskog PRT Chagcharan u RZ Zapad, u pokrajini Ghowr s glavnim gradom Chaghcharan.

Njihova je zadaća ophodnja po naseljima u području odgovornosti PRT-a, što je bilo zahtjevno sa stanovišta prohodnosti terena i loših prometnica. Njihovo besprijekorno djelovanje na terenu bilo je osigurano izvanrednim naporima logističke potpore hrvatskog kontingenta. MLOT je u svom radu usko surađivao s našim pripadnicima za civilno-vojnu suradnju i psihološke operacije iz PRT-a.

Pokretni promatrački timovi za vezu (MLOT C i D) napustili su područje PRT CHA, RZ Zapad, 19. svibnja 2010. godine.

S pripremama i planiranjem svih potrebnih radnji i postupaka, izvlačenje naših snaga i materijalne imovine trajalo je od 14. ožujka 2010. godine do 14. lipnja 2010. godine. Za nepokretnu imovinu izvršeni su svi prethodni dogovori s litvanskom stranom, definiran je način preuzimanja i sadržaj ugovora i međusobnih obveza, te je novom hrvatskom kontingentu prenesena ovlast za daljnje formaliziranje i završetak prodaje.

3.7. Operativni mentorski tim za vezu (OMLT)

Republika Hrvatska pridonosi mirovnoj operaciji ISAF s tri OMLT-a raspoređenih u RZ Sjever. Njihova je uloga osposobljavanje postrojbi afganistanske vojske putem mentorskog rada i nadziranja primjene naučenoga u operativnom djelovanju na terenu. Iako hrvatski OMLT-ovi nemaju ograničenje u svojem razmještanju izvan RZ Sjever, u izvještajnom razdoblju nisu djelovali izvan njegova područja (iznimka je 8. HRV OMLT, na razini bojne, koji je mentorirao u srpnju i kolovozu novoustrojenu bojnu ANA u središtu za obuku ANA u području Kabula).

OMLT na razini pješačke bojne obavlja svoje zadaće mentoriranja, obučavanja i savjetovanja pješačke bojne koju instruiira za njezino svakodnevno djelovanje te u provedbi operacija. Mentoriranje se provodi u taboru afganistanske vojske u Mazar-e-Sharifu te na terenu u provedbi operacija. OMLT na razini bojne sposoban je premještati se s bojnomo kojooj je pridružen, u skladu s planovima i okolnostima u provedbi operacije ISAF, te njegovo intenzivno angažiranje u operacijama traži dugoročniju samoodrživost i samostalnost. Zadaće obuke provode u ciklusima kako to predviđa doktrina obuke afganistanske vojske, te osim praktičnih radnji obuhvaća izradu temeljnih dokumenata obuke na razini bojne i satnije za srednjoročno plansko razdoblje i savjetovanje u izradi operativnih planova za provedbu operacija. OMLT u svojem radu intenzivno koristi prevoditelje.

Garnizonski OMLT bavi se obučavanjem i osposobljavanjem pripadnika afganistanske vojske za logističke dužnosti na razini garnizona. On djeluje prvenstveno putem mentorskog rada po, za garnizonsku razinu, relevantnim funkcionalnim područjima. Rad garnizonskog i korpusnog OMLT-a odvija se u zapovjedništvima. Posebnost OMLT-a je u tome što se u svojem radu intenzivno oslanja na lokalne prevoditelje.

OMLT borbene potpore (MN CS OMLT) po svojoj je strukturi multinacionalnog karaktera, s hrvatskim zapovijedanjem. Osim pripadnika Oružanih snaga, OMLT čine pripadnici Oružanih snaga Sjedinjenih Američkih Država (Nacionalna garda Minnesota). Zadaće OMLT-a borbene potpore su obučavanje i mentorski rad satnija i zapovjedništva bojne borbene potpore afganistanske vojske. Zadaće ovog OMLT-a ne razlikuju se od zadataka OMLT pješačke bojne, samo što mentorira bojnu borbene potpore. Zapovjedna uloga Oružanih snaga kod ove sastavnice donosi važno iskustvo kod vođenja i zapovijedanja multinacionalnim postrojbama, a posebno kod operativnog nadzora.

3.8. Stožerno osoblje

Stožerno osoblje čine stožerni časnici i dočasnici koji djeluju u okviru stožera u HQ ISAF, IJC, NTM-a, RZ Sjever, RZ Kabul i RZ Zapad. Stožerno osoblje svoje zadaće obavlja u sustavu zapovijedanja ISAF-a. Zadaće koje obavljaju specifične su za radno mjesto na koje su raspoređeni.

Stožerno osoblje u stožeru ISAF-a (HQ ISAF) te u Združenom zapovjedništvu (IJC, ISAF Joint Command) u Kabulu izvršava zadaće obavještajne potpore, planiranje operacija, praćenje snaga i zadataka u mirovnoj operaciji ISAF, prijem, obradu i distribuciju informacija koje se odnose na afganistansku Vladu, kao i praćenje razvojnih projekata na području Afganistana (CIMIC), suradnju sa zdravstvenim ustanovama i vojnim bolnicama afganistanske vojske, suradnju s multinacionalnim zapovjednikom za tranziciju sigurnosti – Afganistan po pitanjima zdravstva, te praćenje epidemiološke situacije u Afganistanu. Sveukupno je bilo raspoređeno pet pripadnika u HQ ISAF i IJC. U NTM-u (NATO obučna misija u Afganistanu) je jedan časnik za vezu na područje obuke.

Stožerno osoblje u RZ Kabul (dva pripadnika) odgovorno je za smjenski rad (24/7) u regionalnom operativnom središtu u Kabulu, prijem, obradu i distribuciju informacija, praćenje pozicija svih borbenih skupina u RZ Kabul, rad na svakodnevnom transportu za potrebe RZ-a. Stožerno osoblje u RZ Sjever (sedam pripadnika) obavlja slične zadaće praćenja aktivnosti i događanja u RZ-u.

Časnik za psihološke operacije u PRT Chaghcharan posjećuje televizijske i radijske postaje i novinare u Chaghcharanu. U okviru psiholoških operacija dijeli propagandni materijal, distribuira novine i letke ISAF-a te kontaktira s lokalnim stanovništvom.

Časnik za civilno-vojnu suradnju u PRT Chaghcharan surađuje s civilnim ustanovama pokrajine Ghor, vodi baze podataka koji se odnose na civilno-vojnu suradnju te priprema odgovarajuća izvješća. U navedenom području, u sklopu svake rotacije, hrvatski časnik za CIMIC donirao je i pomogao lokalno stanovništvo i zajednice s projektima i korisnim darovima u vrijednosti od 4000 \$ odobrenih novčanih sredstava Oružanih snaga. Doniralo se i pomagalo lokalnim organizacijama kao što su radio i tv postaje, lokalne novine i sl. Svaki projekt odnosno investicija označena je kao donacija Republike Hrvatske.

Od ostalih projekata civilno-vojne suradnje, kojima su nositelji bili Oružane snage, možemo istaknuti sljedeće:

- obilazak liječnika iz sastava Odjeljka NSE po selima u području RZ Sjever, te pružanja zdravstvenih usluga,
- 14. kolovoza 2010. završena je izgradnja bunara u selu Gur-e-Mar, Mazar-e-Sharif, provincija Balkh, Afganistan. Nositelj projekta je Ministarstvo vanjskih poslova i europskih integracija Republike Hrvatske, koji su taj projekt financirali u iznosu od 11.500 US\$.

4. OPREMANJE, LOGISTIČKO OSIGURANJE, KOMUNIKACIJSKO-INFORMACIJSKI SUSTAVI

Sastavnice hrvatskog kontingenta u mirovnoj operaciji ISAF opremaju se prema potrebama proizašlim iz zadaća koje obavljaju te zahtijevanim sposobnostima u provedbi mirovne operacije temeljem operativnog plana i koncepta mirovne operacije.

Kao i u prijašnjim slučajevima, iskustva i zapažanja pripadnika prethodnih kontingenata u vezi uporabe materijalno-tehničkih sredstava i opreme nastojala su se ugraditi u postojeća rješenja u mandatu 14. i 15. hrvatskog kontingenta. Povećanje opsega i zahtjevnosti zadaća pojedinih sastavnica (multinacionalni uvjeti rada, terenski rad izvan baze) tražili su poboljšanja u vezi motornih vozila i njihova održavanja, medicinske opreme te komunikacijsko-informacijskih sustava.

Izgradnja smještajnih objekata za smještaj pripadnika HRVCON-a u kampu Mike Spann započeta je u srpnju 2010. godine. Uz izniman angažman naših pripadnika u kampu M. Spann i zahvaljujući odličnim odnosima s partnerima (Sjedinjene Američke Države i Savezna Republika Njemačka) na osiguranju temeljnih preduvjeta (zemljište, energetska mreža, vodovodna mreža, zaštita HESCO), svi su preduvjeti da u zadanom roku ovaj prostor bude spreman za useljenje naših snaga.

Održavanje motornih vozila u operaciji ISAF provodilo se vlastitim kapacitetima u tehničkim radionicama NSE Kabul i odjeljaka NSE Sjever i Zapad, te korištenjem ugovora i usluga u ovlaštenim tvrtkama u području operacije.

U RZ Zapad PRT Chaghcharan zbog slabih transportnih veza održavanje vozila bilo je otežano, posebice zbog kašnjenja u isporuci dijelova za nove tipove blindiranih toyota (dijelove nije bilo moguće nabavljati u susjednim zemljama nego iz Europe ili Japana). U kampu Marmal, RZ Sjever, ograničenost radioničkih kapaciteta kao i ograničen broj automehaničara i autoelektričara, iziskivalo je dodatne napore. Tijekom rotacije HRVCON-a započela je izgradnja automehaničarske radionice i objekta NIST-a u kampu Marmal, RZ Sjever. Radovi na izgradnji automehaničarske radionice su završeni, a primopredaja je izvršena u rujnu 2010. godine.

HRVCON trenutno na uporabi ima 30 m/v HMMWV¹⁷ TIP 1114. Prema Odluci Hrvatskog sabora o povećanju sudjelovanja pripadnika Oružanih snaga u mirovnoj operaciji ISAF, te povećanim potrebama za vozilima, Oružane snage dogovorile su s Oružanim snagama Sjedinjenih Američkih Država iznajmljivanje još 30 m/v HMMWV tip 1151 i 10 m/v MRAP¹⁸ potpuno opremljenih s osnovnim setom alata, zaštitnom turelom za ciljača na strojnici, kompletnim sustavima veza, sustavima za praćenje vozila te uređajima za ometanje RCIED¹⁹. Navedena vozila u potpunosti udovoljavaju taktičkim zahtjevima uporabe i sigurnosti. Vozila HMMWV trebala su biti isporučena u područje operacije u kolovozu 2010. godine, a vozila MRAP u listopadu 2010. godine, no radi nemogućnosti pravodobnog opremanja vozila od strane Oružanih snaga Sjedinjenih Američkih Država, isporuka je odgođena za 2011. godinu. Nakon isporuke navedenih vozila HRVCON će u području operacije imati na raspolaganju 60 m/v HMMWV i 10 m/v MRAP, te vozila u vlasništvu Oružanih snaga. Za prihvrat novih motornih vozila na području mirovne operacije ISAF odrađene su sve predradnje za njezinu realizaciju, određene su osobe za kontakt – POC (Point Of Contact), izrađen prijedlog preraspodjele, kao i eventualna pričuvna inačica za slučaj da se isporuka ne realizira na vrijeme, te u procesu primopredaje sva saznanja i spisi vezani za ovu problematiku preneseni su na 16. HRVCON.

Naoružanje koje koriste pripadnici kontingenta bilo je u stanju funkcionalne ispravnosti koju su održavali sami, te po potrebi mobilni tim za održavanje.

Skladištenje, čuvanje i izdavanje materijalnih sredstava i prehrambenih artikala iz Republike Hrvatske provodilo se prema planu izdavanja tako da je ukupna količina pristiglih namirnica iz nacionalnih izvora raspoređena i planski izdavana sastavnicama hrvatskog kontingenta putem nacionalnog elementa potpore.

Prehrana pripadnika Oružanih snaga odvijala se u organiziranim uvjetima preko kuhinja i restorana vodećih nacija u taborima gdje su bili smješteni naši pripadnici.

Cestovni transport ljudi i opreme obavljao se vlastitim prometnim sredstvima uz potporu njemačkog nacionalnog kontingenta prilikom većih prijevoza tereta i ljudi.

Kontingent je u područje mirovne operacije, kao i iz područja mirovne operacije, transportiran zračnim putem korištenjem kapaciteta američkih Oružanih snaga. Zračni transport u području operacije odvijao se korištenjem kapaciteta NATO ITAS²⁰. Transport manjih pošiljki iz Republike Hrvatske te u Republiku Hrvatsku putem DHL-a funkcionirao je bez poteškoća u oba smjera.

---

¹⁷ High Mobility Multipurpose Wheeled Vehicle

¹⁸ Mine Resistance Ambushed Protected

¹⁹ Radio Controlled Improvised Explosive Device

²⁰ Intra Theatre Airlift System

5. ZDRAVSTVENO STANJE PRIPADNIKA HRVATSKOG KONTINGENTA

Zdravstveno stanje pripadnika hrvatskog kontingenta tijekom izvještajnog razdoblja bilo je dobro. Najčešći razlozi traženja medicinske skrbi bila su zubne bolesti, oboljenja dišnog i probavnog sustava, te kožne bolesti. Uzimajući u obzir sve slučajeve pobolijevanja, broj dana poštode od obavljanja zadaća te broj pripadnika vraćenih u Republiku Hrvatsku iz zdravstvenih razloga (sveukupno je četiri pripadnika vraćeno u Republiku Hrvatsku) zaključuje se da su pripadnici kontingenta dobro pripremljeni za zahtjevne zadaće mirovne operacije ISAF.

6. VOJNA STEGA PRIPADNIKA HRVATSKOG KONTINGENTA

Pripadnici hrvatskog kontingenta svoje su dužnosti i zadaće obavljali odgovorno, kvalitetno i uspješno, pridržavajući se svih standardnih operativnih procedura, nacionalnih i međunarodnih, te poštujući crtu vođenja i zapovijedanja. Svojim osobnim primjerom i radom, te vojničkim ponašanjem, dostojno su predstavljali Oružane snage i Republiku Hrvatsku.

Nastavno na prethodno izvješće, poznato je kako su u rujnu 2009. godine četvorica pripadnika Oružanih snaga 14. HRVCON-a, zbog odbijanja zapovijedi u području operacije početkom rujna 2009. godine, vraćena u Republiku Hrvatsku gdje je protiv njih pokrenut stegovni postupak pred Vojnostegovnim sudom u Zagrebu. Trojici pripadnika (dva dočasnika i vojnika u činu) izrečena je stegovna kazna oduzimanja čina koja je postala izvršna. Za četvrtog pripadnika (časnika) još se vodi vojnostegovni postupak budući da je po rješenju Višeg vojnostegovnog suda predmet vraćen prvostupanjskom sudu na ponovni postupak.

U izvještajnom razdoblju izrečene su stegovne mjere ukor i opomena dvojici pripadnika 15. HRVCON-a i to:

- pripadniku OMLT-a izrečena je stegovna mjera ukor zbog nepravodobnog i nepotpunog izvršavanja naloga nadređenoga te neuljudnog odnosa prema nadređenom,
- stožernom časniku raspoređenom na dužnost u RZ Sjever izrečena je stegovna mjera opomena, zbog počinjenja stegovne pogreške nanošenja štete imovini Republike Hrvatske.

Moral pripadnika hrvatskog kontingenta bio je visoke razine tijekom izvještajnog razdoblja, što je posebno pohvalno za pripadnike OMLT-a, koji su izloženi terenskim uvjetima života i rada.

Pripadnicima hrvatskog kontingenta osiguran je kontakt s obiteljima i prijateljima u Republici Hrvatskoj putem komunikacijskih sustava kontingenta (internet, telefonska veza). Također se nastojalo svim pripadnicima hrvatskog kontingenta omogućiti jednako kvalitetno provođenje slobodnog vremena, uz stvaranje uvjeta za odgovarajuće održavanje tjelesne sposobnosti i spremnosti (športski objekti, teretana, prostor za dnevni boravak).

7. POSJETI PRIPADNICIMA HRVATSKOG KONTINGENTA

Tijekom rotacije 14. kontingenta organiziran je i proveden jedan posjet iz Republike Hrvatske. Od 9. do 12. prosinca 2009. godine u području mirovne operacije ISAF boravilo je izaslanstvo na čelu sa zapovjednikom Hrvatske kopnene vojske, general pukovnikom Mladenom Kruljcem. Njihov prihvata, smještaj i osiguranje hrvatski je kontingent izvršio svojim snagama, te je organiziran obilazak svih sastavnica kontingenta razmještenih u području Regionalnog područja Sjever, uključujući posjete svim relevantnim zapovjednicima u NATO/ISAF, te sustavu ANA C2. Navedeni posjeti prošli su bez ikakvih sigurnosnih incidenata.

Tijekom rotacije 15. HRVCON-a, u području mirovne operacije, organizirana su i provedena tri posjeta iz Republike Hrvatske:

- od 5. do 9. lipnja 2010. godine boravilo je izaslanstvo Glavnog stožera Oružanih snaga (general bojnik Dragutin Repinc, brigadni general Drago Matanović, brigadni general Zvonko Peternel).
- 13. srpnja 2010. godine u kampu Cobra, Warehouse u posjetu je bilo izaslanstvo od 18 članova Hrvatske gospodarske komore te četiri novinara (HRT i NOVA TV).
- od 20. do 21. srpnja 2010. godine u kampu Cobra, Warehouse boravilo je izaslanstvo Republike Hrvatske na čelu s ministrom vanjskih poslova i europskih integracija, Gordanom Jandrokovićem, prilikom sudjelovanja na Međunarodnoj konferenciji o Afganistanu.

Od 5. do 15. lipnja 2010. godine na području mirovne operacije ISAF u zapovjednom izviđanju bili su zapovjednik i tri pripadnika 16. HRVCON-a ISAF-a.

8. OCJENA USPJEŠNOSTI DJELOVANJA

Pripadnici Oružanih snaga svoje su zadaće u mirovnoj operaciji u Afganistanu (ISAF) izvršavali profesionalno, korektno, savjesno i bez većih problema.

Za svoje profesionalno djelovanje često su dobivali pohvale i druga priznanja. Iako su neke sastavnice djelovale u ekstremnim uvjetima koji zahtijevaju dodatne napore i opterećenja opreme, uspješno su obavljali svoje zadaće bez povreda ljudi i težih oštećenja tehnike.

9. FINANCIRANJE

Sredstva za pokriće troškova mirovne operacije u Afganistanu (ISAF), za izvještajno razdoblje, osigurana su u državnom proračunu Republike Hrvatske na razdjelu Ministarstva obrane, u aktivnosti MIROVNE MISIJE A545037, a za izvještajno razdoblje iznose 241.649.373,60 kn.

10. ZAKLJUČAK

Pripadnici Oružanih snaga svojim zalaganjem i motivacijom uspješno su, profesionalno i na visokoj razini obavili sve postavljene zadaće.

Pripadnici Oružanih snaga su motivirani, psihofizički spremni za izvršenje zadaća i u najtežim uvjetima, te su dostojno predstavljali Oružane snage Republike Hrvatske, o čemu govore i mnogobrojne pohvale partnerskih oružanih snaga.

Stečeno iskustvo iz mirovne operacije u Afganistanu (ISAF), i pri tome naučene lekcije, pridonijet će još boljoj pripremi i obuci pripadnika Oružanih snaga za sudjelovanje u mirovnim operacijama i misijama u inozemstvu.